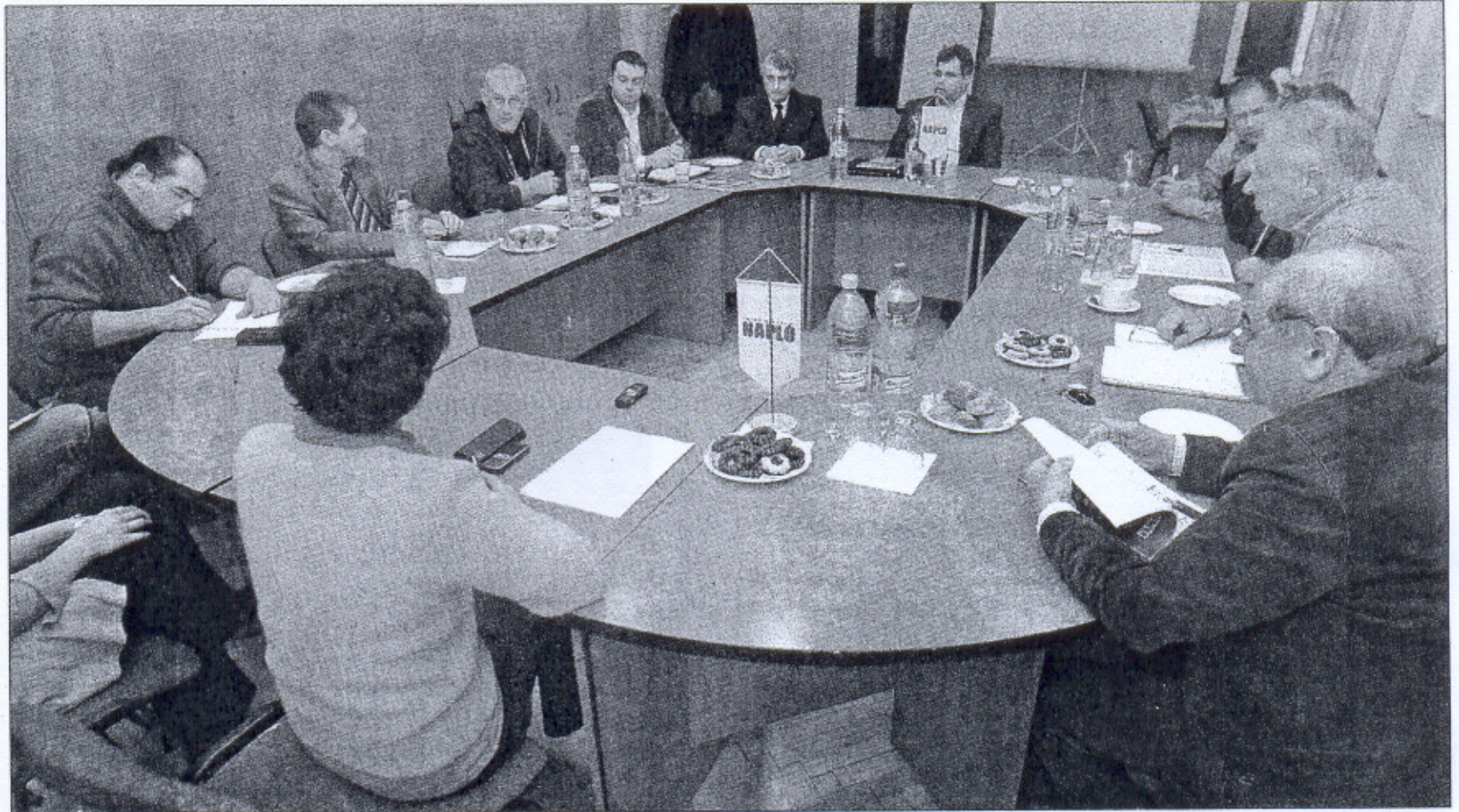

E-MAILBEN ERKEZETT

Szögletes lett a „kerekasztal”

„Az egyetem jelene és jövője” címmel tartottak kerekasztal-beszélgetést a Napló székházában a nagy piaci cégek, kamarák és az egyetem képviselőinek közreműködésével. Bár a címben foglaltak szerint globálisan kellett volna értelmezni az egyetem jövőjét, mégis úgy tűnt, inkább a műszaki vonal felé tolódott el a beszélgetés. Érthető módon, hiszen ez a felsőoktatás egyik legérzékenyebb pontja. Végre szóba került a téma, amelynek kapcsán mi, a mérnöki kamarák képviselői, már hosszú évek óta aggályainkat fejezzük ki. Egyet kell értenünk, mind a National Instruments igazgatójával, mind Kósa Lajos polgármesterrel, aki arról beszélt, hogy „Debrecenben egyelőre hiányos a műszaki értelmiség”. Az utóbbi években egyre jobban érezhető, hogy a műszaki oktatás jelenlegi iránya nem jó, mert nem vezet sehová. Nem szabad a „szín kettessel” felvett, diplomát kapott dilettánsokat rászabadítani az országra, mert nagyon nagy károkat tudnak okozni.

Tény: a műszaki felsőoktatás színvonala az utóbbi években mélyrepülésben van, a kikerülő mérnökök szakmai tudása nem megfelelő. Ennek több oka is van. Az első és nagyon szembeötlő oknak az egyetemek integrációját tartjuk. Hogyan is beszélhetünk integrációról, amikor a korábbi 32 egyetemből az összevonás után 72 lett? A vidéken létesített egyetemeken egyre több akkreditált új szakot vezettek be, köszönhetően az „intercity” professzoroknak. Ugyanaz az egyetemi tanár több egyetemen is oktatott, lehe-

A január 25-i kerekasztal-beszélgetésen leginkább a műszaki képzésről folyt a diskurzus (Fotó: Derencsényi István)

tővé téve a szakok akkreditálását. Aztán a professzor elment, a szak maradt. Az oktatási intézmények vezetői nem tették magukévá a régi bölcsességet, miszerint „egy deci borból nem lehet 100 fröccsöt csinálni”. Felhígult az oktatás. A másik ok, hogy ezeket az újonnan létrehozott szakokat meg kellett tölteni hallgatókkal. Sok esetben rosszabb tanulmányi eredménnyel és képességekkel is felvettek diákokat, csak, hogy a létszám meglegyen. Ám hiába végez a jelölt, diplomát nem kaphat, mert a nyelvvizsgára már nem „futja” a képességekből. A harmadik ok, hogy az oktatói gárda egyre inkább „belterjes”, ami azt jelenti, hogy a diák 18 éves korában bekerül ez egyetemre, elvégzi, s ott is marad oktatóként. Mi úgy látjuk, hogy jelenleg oktatók tömege áll úgy a műszaki szakok katedráin, hogy semmi-

féle ipari gyakorlattal nem rendelkezik, s többnyire sem szakértői kamarában jegyzett, sem tervezői jogosultságuk nincs.

A tudásalapú társadalom nem azt jelenti, hogy mindenkinek diploma kell, sokkal inkább azt jelenti, hogy valaki abban a szakmában és azon a szinten legyen profi, amit választott. A szakmunkásképzők a 80-as években évente átlagosan 12-14 ezer szakmunkást bocsátottak ki, ma a létszámuk 3-4 ezer. Hol a többi? Az egyetemeken és főiskolákon. Nem vesszük észre, de lassan eltűnik az a „munkásarisztokrácia”, amelyből a majdani „szakik” kinőhetnének. Viszsa kell állítani a régi rendet: szakmunka presztízsét, technikusok megbecsülését és a mérnöki munka elismerését. Az elemzések szerint 2015-re legalább 40 ezer szakmunkás fog hiányozni csak az építőiparból,

de ugyanez várható a mérnöki szakmákban is: nem lesz tervező, kivitelező, szakértő, különösen úgy, hogy olyan „mérnöki” szakokat is akkreditálnak az egyetemeken, amelyekkel semmiféle jogosultságot nem kaphatnak a diplomások. Se kivitelező nem lehet, sem tervező.

Mi azt gondoljuk, emelni kell az oktatás, azon belül is a gyakorlati képzés színvonalát, a korának és az elvárásoknak megfelelően. Ne oktassunk már olyasmit, ami 20 éve megszűnt. A mérnöki kamara csakúgy, mint a nagyvállalatok, szívesen részt vállal a gyakorlati képzésben, hiszen olyan mérnököket, szakembereket tömörít, akik megfelelő képzettséggel, gyakorlattal, ipari háttérrel rendelkeznek.